

Valóság

Nem tudom, mit szólna hozzá Lukács György:
nekem a térkép a tökéletes realizmus.
(Karinthy Ferenc)

Dózsau

Szentendre, tizenhét április huszonöt, kedd.

A Dózsa György úton van a bolt. A bolt előtt iszik valaki. Mindig más az ügyeletes. A névtelen szokta kezdeni, aki tavaly költözött ide a békési békétlenségéből. Először iszik egy kávét, amihez elszív egy cigarettát, aztán iszik egy felest, amihez elszív egy másik cigarettát, végül iszik egy sört, amihez elszív egy harmadik cigarettát. Hatkor nyit a bolt, hattól hétig tart a névtelen ügyelet.

Hétkor Gáspár váltja a névtelent. Ő nyolcig iszik, aztán elviszi a gyereket iskolába.

Nyolctól tizenegyig tart a Béla-idő. Nyolctól kilencig iszik az első Béla, kilenctől tízig a második Béla, tíztől tizenegyig a harmadik Béla. Ügyelet után az országot építik tovább. Józanon nem lehet.

Tizenegyedtől kettőig tart a Géza-idő. Tizenegyedtől tizenkettőig iszik a második Géza, aki a második Béla öccse, tizenkettőtől egyig tart ügyeletet az első Géza, aki az első Béla bátyja, egytől kettőig pedig a harmadik Géza, aki a harmadik Béla apja.

Kettőtől háromig a boltos Béni iszik, mert addigra már biztosan összeveszett a boltos Magdival.

Háromtól négyig Lajos bácsi az ügyeletes, akinek kocsmája volt az Ady Endre úton, de nem bírta tartani a versenyt a bolttal, karácsonykor bezárt.

Négytől ötig a pap iszik bánatában a bolt előtt, mert a faluban minden férfi iszik, ő pedig nem tudja leszoktatni őket az italról. A férfiak már templomba se járnak, egyedül a pap, mert neki hivatalból ott kell lennie.

Ötkor Feri váltja a papot, akkor jön munkából, hatig iszik a bolt előtt, hatkor zár a bolt. Onnan lehet tudni, hogy zárva van, hogy nem iszik előtte senki.

A bolttal szemben van egy ház, ami évtizedekig üres és féktelen állapotban leledzett, aztán betelítette és lefékezte egy idős házaspár, akik évtizedekkel ezelőtt bizonyára fiatalok voltak. Senki nem kezd vénülő fejjel az élethez. A nőt nem szeretem. Azt hiszem, nem szokott *Élet és Irodalom* című hetilapot vásárolni, amiben ez az írócskám napvilágot lát, így bizton remélhetem, hogy az előbbi információ sem jut a tudomására. Fél öt. Sietek gyónni a bolt elé.

Kossuthu

Szentendre, tizenhét április huszonhat, szerda.

A Kossuth Lajos úton keresztül lehet elhagyni a falut. Autóval. Valahányszor autóval hagyom el a falut, a valóságban szoktam töprengeni, hogy mi is az.

Újabban például zavar az íráskép, az íráskép által közvetített valóság. Tegnap le akartam írni egy mondatot, amiben szerepelt egy ház, egy üres és félkész ház, ám úgy alakult, hogy a félkész helyett azt írtam, hogy féktelen. Milyen lehet egy üres és féktelen ház?

Álmodni kellene valamit. Valóság az is. Túl sokat bízunk a betűkre. Így csináltam az elből tét.

Adyu

Szentendre, tizenhét április huszonhét, csütörtök.

Az Ady Endre úton van az orvosi rendelő. Az orvosi rendelőben rendel az orvos. Illetve most a rendelés szünetel, mert az orvos beteg. Aki beteg, annak át kell mennie a szomszéd faluba az ottani orvoshoz.

A múltkor elkapott valami nyavalya, így én is átkényszerültem a szomszéd faluba az egészség végett. Kivel találkozom a váróban? Hát éppen a mi orvosunkkal, aki beteg. Azon kesergett, hogy elkapott valami nyavalyát, és milyen szörnyű, hogy a mi falunkban a rendelés szünetel, az ember alig talál orvost, aki nem beteg.

Petőfiu

Szentendre, tizenhét április huszonnyolc, péntek.

A Petőfi Sándor utcáról elnevezett úton laknak a költők. Azok a költők, akik nem írnak soha verset. Ebből is kitalálhatja a kedves olvasó, hogy én, aki köztudomásúlag hexameterbe szedtem a Pál apostolnak tulajdonított tizennégy levelet, nem a Petőfi Sándor utcáról elnevezett úton lakom.

A dolog pedig úgy történt, hogy le akartam írni azt a szót, hogy félkész. Amikor már leírtam azt, hogy fék, akkor vettem észre, hogy el helyett kát írtam.

Már kanyarítottam éppen a negyedik betűt, amit kának szántam, hiszen a félkész szót szándékoztam leírni, amikor észrevettem tévesztésemet. Akkor már a ká felső hurkánál tartottam.

Persze Petőfiú is úgy írta a tét, hogy az elt áthúzta. Ez akkor zavaró, ha valaki lengyel, például Boguslawski lengyel volt, mert a lengyeleknek van egy betűjük, amikor az elt ferdén áthúzzák, ez jelöli náluk a bilabiális vét, Boguslawski nevében is át kellene húzni (ferdén) az elt.

Az is előfordul olykor, hogy a dé szára hasonlít az elre. Ilyenkor arra gondolok, hogy a dé hasát lehetne olyan cének olvasni, ami túl közel hajol a szárához.

Valószínűleg senkit nem érdekelnek ezek a betűkről való vekengések, így bizonynal untatom a kedves olvasót.

Táncsicsu

Szentendre, tizenhét április huszonnégy, hétfő.

A Táncsics Mihály út, ahol lakom, az Aradi úttal párhuzamos, ami hajdanán (régén) Marx nevét viselte. Nagyváradon is van egy Aradi út. Onnan indultak Sályiba a buszok. Később tudtam meg, hogy eredetileg az autógáráról indultak, mint minden busz, de ott is fel lehetett szállni. Amikor először láttam a nevét, meglepődtem, Biharsályi, románul Sauaeu, mintha azt mondaná az ember, hogy Savanyú.

A Táncsics Mihály út, ahol lakom, nagyon hosszú, az elejétől a végéig tart. A huszonkettőben lakunk. Mindegy, hogy melyik kettés van elől. Mellettünk laknak Eszti néniék a húszban (az egyik irányban), a másik irányban van a Katonák háza.

Most költöztek oda Feriék. A huszonnégybe.

Aztán jön a Jáhnerék háza, de az a sarkon van, az már Dózsa György út.

Aztán jön az óvoda, az a huszonhat.

Aztán jön a huszonnyolc. Ott nem tudom, kik laknak.

Aztán jönnek anyósoméék. Harminc. Az autómosóval szemben.

A Táncsics Mihály út, ahol lakom, nagyon poros, mert ott volt régén a könyvtár, és a könyvekből a sok könyvpor az út porával elvegyült. Amióta a feleségem a könyvtáros, a könyvtár elköltözött. Most ott van a könyvtár a tóval szemben. Most a tó vize poros.

Hunyadiu

Pócsmegyer, tizenhét április huszonkilenc, szombat.

A Hunyadi János út a nándorfehérvári harangozóról kapta a nevét. Ennek a Jánosnak két fia volt. Egyiket nevezték Lászlónak, ez korán elvesztette a fejét, másikat hívták Mátyásnak, ebből lett aztán király.

Mátyás királynak született egy János nevű fia egy bécsi polgárosszonytól. Ebből a Jánosból nem lett király, pedig az apja erőst szerette volna, ha a fia ki-tanulja valahogyan az ő mesterségét, hanem inkább elment egy messzi országba, ahol a Hunyadi név ma is él Hyundai változatban.

Ez pedig a teljes igazság.

Móriczu

Pócsmegyer, tizenhét április harminc, vasárnap.

A Móricz Zsigmond út Móricz Zsigmondról kapta a nevét. Arról a Móricz Zsigmondról, akinek az édesanyja itt nyugszik a pócsmegyeri temetőben. Azért van ez így, mert Móricz Pócsmegyeren élt. Persze a köztudat úgy tudja (köz), hogy Leányfalun, csak hogy Leányfalu hivatalosan Pócsmegyer része volt ötvenkilencig, Móricz pedig negyvenkettőben halt meg. Majdnem Leány-falun. Este rosszul lett, Móricz Virág kihívta a mentőket, azok beszállították Budapestre, így mégis inkább ott halt meg negyvenkettő szeptember harmin-cadikán.

Móricz írt Pócsmegyerről is. Egészen biztos, hogy Pócsmegyerről szól Az Isten háta mögött, hiszen Pócsmegyer az Isten háta mögött van.

Még a térkép szerint is.

A feleségem mesélte, hogy Szentendrén találkozott olyan emberrel, aki még a sziget létezéséről se tud, holott Szentendréről kapta a nevét, ezért hívják Szent-endrei-szigetnek.

A tiszteletes úr is örül, hogy a teremtő háta mögött van a templomunk, így bármikor megmasszírozhatjuk az örökkévalóságot.

Móricz egyébként, míg élt, ide járt templomba. Helyi legenda szerint egy alkalommal heves zokogást váltott ki belőle a prédikáció, pedig biztos, hogy nem a mostani lelkész volt akkor a pap. Nem szerencsés könnyekre fakadni az Isten háta mögött.

Aranyu

Pócsmegyer, tizenhét május egy, hétfő.

Az Arany János út Arany László édesapjáról kapta a nevét. Úgy látszik, volt valami hóbortos divat hajdanán, miszerint egy Jánosnak dukált egy László nevű fiú. Lásd: Hunyadi Jánosnak is volt László nevű gyermeke. Újabb kutató-sok megállapították, hogy Szent László édesapját se Első Bélának hívták, ha-nem sokkal inkább Szent Jánosnak.

Ez az Arany János út közel van a tóhoz. Ahhoz a tóhoz, amit a helybeliek mind-közönségesen Pázsitnak neveznek. Mert úgy van ez, kérem, hogy a híres és je-lentős tavak nevéhez nem biggyesztik oda, hogy tó. Két ilyen híres és jelentős

tavat is tudok említeni kapásból. A másik a Balaton. Pálóczi Horváth Ádám metaforája szerint a Balaton a magyar tenger.

De mi akkor a Pázsit?

A válasz kézenfekvő: a magyar óceán.

Arany János, a költő ezernyolcszáztizenhét március másodikán született Szalontán. Életútja ismeretes: Debrecen, Nagykőrös, Margitsziget. Egyszer azonban, ezt kevesen tudják, megfordult Pócsmegyeren is. Ez pedig úgy történt, hogy Schubert, aki az Esterházy család szolgálatában állott, zongorázni tanította a gróf úr két lányát, az idősebbe bele is szeretett, a vérbajt mégis a frau-zimmertől kapta el, találkozni akart a költővel Pócsmegyeren, ahova kenyéradó gazdája révén érkezett szüreti mulatságra, mert operát kívánt írni a Toldiból.

